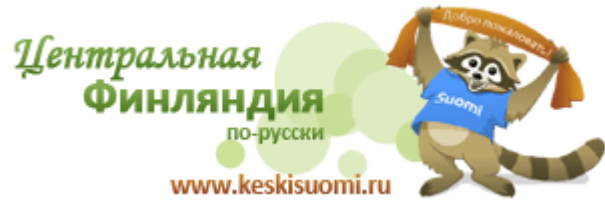


ELÄMÄÄ JYVÄSKYLÄSSÄ

OSA 1: NÄIN KAIKKI ALKOI

Tervetuloa Jyväskylään!



Tässä juttusarjassa esittelen Jyväskylän kaupunkia ja sen tarjoamia matkailupalveluja. Esittelen paikkoja ja ihmisiä, joita kaikkia ei näy matkailuesitteissä ja kerron omalla persoonallisella tavallani Suomalaisuudesta ja suomalaisten kansanluonteesta, päästän teidät kurkistamaan suomalaisiin koteihin ja perheisiin. Koska olemme Keski-Suomessa ja siellä sen pääkaupungissa Jyväskylässä, esittelen enimmäkseen tätä seutua ja ihmisiä, mutta välillä mielenkiinnon vuoksi kurkistamme muuallekin Suomeen ja katsomme, miten asiat siellä ovat erilaisia, kuin täällä. Pienestäkin maasta löytyy sisäisiä eroavaisuuksia.

Minä olen nimeltäni Petri. Olen kolmen lapsen opettajaisä, vapaa kirjoittaja ja minulla on oma teollisuusalan yritys. Harrastan vapaa-aikanani kirjoittamista ja olen lupautunut ihanien venäläisten ja ukrainalaisten ystävien pyynnöstä kertomaan kotiseutumme mahdollisuuksista venäjänkielisille vierailijoille.

Tervetuloa mukaan!

Kaupungin synty

Sanat jyvä ja kylä kuvaavat hyvin Jyväskylän varhaishistoriaa. Kaupunki on perustettu 1837, Tsaari Nikolai 1. ollessa Suomen hallitsija. Historian ensimmäisinä vuosina elannon toivat maatalousvaltaiset ammatit. Kaupunkioikeuksia haettiin jo vuosikymmentä aiemmin, kun kaupunki oli niin vilkas: Olihan siellä peräti viisi yrittäjää: värjäri, nahkuri, kultaseppä sekä kupari- ja läkkiseppä ja ruokala!



Aluksi kaupungin kehitystä hidastivat huonot, lähes olemattomat, liikenneyhteydet, mutta vuonna 1846 avattiin laivayhteydet Päijänne-järvelle ja vuonna 1897 avattu rautatieyhteys nostivat kaupungin kulttuuri- ja elinkeinoelämän mahtavaan nousuun. Muutamassa vuosikymmenessä

Maalaiskaupungista kasvoi kulttuuri- ja teollisuuskaupunki. Seudulle perustettiin paljon metsäteollisuuden suuryrityksiä, kuten paperi- ja vaneritehtaat sekä Metso Paper oy:n edeltäjä Valmet Oy, joka kylläkin aloitti asetehtaan.

Metsistä saatavia tuloja helpotti teollinen vallankumous. Moderni metsätalous alkoi syntyä n.1860, jolloin höyrykoneen käyttö sahan voimanlähteenä sallittiin. Samaan aikaan Suomeen perustettiin ensimmäiset puuhiomot ja paperitehtaat, jotka puolestaan lisäsivät raakapuun kysyntää. Tämä kehitys mullisti Keski-Suomen talouselämän monella eri tavalla.

Puu sai merkittävän ja rahassa laskettavan arvon, mikä muutti myös keskisuomalaisen metsänomistajien maailman. Metsätulot olivat odottamaton, satumainen rikkaus, joka kohtasi ennen muuta maanomistajia. Oli tapana myydä puut suurena nippuna ja ostaja kävi keräämässä puut pois. Omistajan ei tarvinnut tehdä halutessaan mitään, ja tämä johti monenlaisiin ikäviinkin ilmiöihin, kuten juopotteluun, rähinöintiin ja pröystäilyyn rahoilla. Monet käyttivät kuitenkin rahansa viisaasti ja syntyivät rikkaita omistajasukuja.

Suomen Ateena?



Maailmassa on aika monta Roomaa, Pariisia ja Ateenaa. Eräs Ateenosta sijaitsee Jyväskylässä. Tämä enemmän tai vähemmän oikeutettu vertaus tulee kaupungin sivistyksen leviämisen alkua ajoilta, kun Jyväskylään perustettiin 1800-luvulla Suomen ensimmäinen suomenkielinen lyseo, kansakoulunopettajaseminaari ja suomenkielinen tyttökoulu. Tämä oli merkittävää koko Suomen kansalle siksi, että ”sivistyneistö” ja valtaeliitti puhui siihen aikaan ruotsia ja venäjää.

Kansakoulunopettajaseminaari on sittemmin vähän paisunut ja muuttunut vuonna 1934 Jyväskylän Yliopistoksi. Nykyisin siellä Opiskelee 16000 opiskelijaa ja työskentelee 2500 henkilöä. Yliopiston kampusalue punatiilirakennuksineen ja puistomaisine ympäristöineen on sinänsä nähtävyys.

Faktoja:



- 1506 Ensimmäinen tunnettu ”Jyväskyläläinen” Heikki Juhani Jyväsjoki
- 1837 Tsaari Nikolai 1. allekirjoitti 22.3. kaupungin perustamisasiakirjan
- 1846 kauppias Peter Smirnoff perusti kaupunkiin raittiusseuran
- 1855 Jyväskylältä lähti komppania Krimin sotaan
- 1863 jyvaskylässä 1000 asukasta
- 1874 1. paperitehdas avattiin
- 1879 viinakauppa avasi ovensa kunnan kansalaisille
- 2009 asukkaita 129 000
- pinta-ala 1466 km²